

Niebezpieczne kleszcze

Jak się przed nimi chronić?

Kleszcze

Kleszcze to krwio pijne pajęczaki, które przenoszą wiele patogenów wywołujących choroby niebezpieczne dla ludzi i zwierząt (choroby odkleszczowe), są to m. in. krętki *Borrelia burgdorferi* będące przyczyną boreliozy, wirusy wywołujące odkleszczowe zapalenie mózgu, czy też pierwotniaki *Babesia canis* będące przyczyną babeszjozy psów.

Objawy choroby

W przebiegu **boreliozy** może dojść do zajęcia skóry, układu nerwowego, stawów, rzadziej serca. Choroba wymaga leczenia antybiotykiem, u części pacjentów konieczna jest hospitalizacja.

W przebiegu zakażenia wirusem **kleszczowego zapalenia mózgu** pierwsze objawy przypominają grypę, następnie może dojść do zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu. Pacjenci wymagają leczenia w warunkach szpitalnych, w części przypadków – na oddziale intensywnej terapii. Choroba może powodować długotrwałe następstwa w postaci zaburzeń pamięci i koncentracji, niedowładów i zaników mięśniowych. Istnieje możliwość profilaktyki w postaci szczepienia.

Babeszjoza u psów jest chorobą prowadzącą do ciężkiej niedokrwistości w wyniku rozpadu czerwonych ciałek krwi. W jej przebiegu dochodzi do zapalnej reakcji wielonarządowej, co stanowi bezpośrednie zagrożenie życia.

Okres aktywności kleszczy

Aktywność kleszczy rozpoczyna się wiosną, kiedy gleba osiąga temperaturę 5-7°C i kończy się, gdy średnia temperatura powietrza spadnie poniżej 5°C.

W ostatnich latach obserwuje się znacznie wydłużony okres aktywności kleszczy. Spotyka się je nawet **w środku zimy!** (zwykle po krótkotrwałym ociepleniu).

Kleszcze są odporne na głodowanie oraz niesprzyjające warunki środowiska.

Środowisko kleszczy

Nie jest prawdą, że kleszcze żyją na drzewach i „skaczą” na przechodzących żywicieli. Kleszcze czyhają na krzewach i roślinach do wysokości 1,5 m. Przebywają na spodniej stronie liści, głównie na ich końcach lub na gałęziach, w pobliżu ścieżek i śladów dzikich zwierząt, skąd są mechanicznie ściągane przez żywicieli.

Kleszcze występują w lasach, na łąkach, nad brzegami jezior i rzek, ale także na działkach i w miejskich parkach.

Ukłucia kleszczy

Kleszcz po znalezieniu się na ciele człowieka lub zwierzęcia dość długo (kilka-kilkanaście godzin) poszukuje dogodnego miejsca do wczepienia się w skórę. Dlatego często znajdowane są na skórze w miejscach dobrze osłoniętych ubraniem oraz w górnych partiach ciała.

Ukłucie kleszcza jest bezbolesne, gdyż jego ślina zawiera substancje chemiczne o działaniu znieczulającym.

Kleszcz, o ile nie zostanie usunięty z powierzchni skóry, pozostaje przysany i może pobierać krew przez 5 do 14 dni.

Usuwanie kleszcza

Należy jak najszybciej usunąć kleszcza ze skóry. W tym celu trzeba uchwycić go delikatnie pęsetą przy samej skórze i wyciągnąć zdecydowanym ruchem, nie obracając. Po usunięciu kleszcza miejsce ukłucia należy koniecznie zdezynfekować.

Nie należy smarować kleszcza tłuszczem ani innymi substancjami, gdyż może to wywołać u kleszcza reakcję obronną („wymioty”), w wyniku której do organizmu żywiciela mogą dostać się patogeny, zwiększając ryzyko zakażenia.

W przypadku kłopotów z usunięciem kleszcza oraz długo utrzymującego się odczynu zapalnego w miejscu ukąszenia, należy zgłosić się do lekarza. Jeśli problem ten dotyczy zwierzęcia, właściciel powinien zwrócić się do lekarza weterynarii.

Jak się zabezpieczyć przed kleszczami?

- Ubierz się odpowiednio - ubranie powinno chronić całe ciało
- Ubranie w jasnym kolorze znacznie ułatwia dostrzeżenie wędrującego po nim kleszcza
- Stosuj środki odstrasżające kleszcze
- Po powrocie do domu ze spaceru w lesie lub parku obejrzyj starannie całe ciało. Zwróć szczególną uwagę na głowę (granica włosów i za uszami) oraz miejsca, gdzie skóra jest delikatna (pod kolanami, w pachwinach, na brzuchu)

Jak zabezpieczyć zwierzęta przed kleszczami?

- Stosuj odpowiednie środki odstrasżające kleszcze, np. obroże, preparaty na skórę. W celu wybrania najwłaściwszego skonsultuj się z lekarzem weterynarii
- Dokładnie przejrzyj sierść i skórę zwierzęcia po spacerze

Wydawca:

Stowarzyszenie Polska Rada Konsultacyjna
ds. Parazytoz Zwierząt Towarzyszących
ESCCAP Polska

tel. 22 697 89 68
wiedza@esccap.pl
www.esccap.pl

Przy pomocy sponsorów:

